

**Een oprecht, en waerachtig verhael van den seer
schrickelijken, langduurigen en bloedigen zeeslagh, tusschen
de twee machtig vlooten van den Koning van Engeland ten
eener, en die van Har E. Hoog. Moog Heeren Staten der vrije
vereenigde Nederl. ter anderer zijde: voorgevallen op den 11,
12, 13 en 14 Junij, 1666**

<https://hdl.handle.net/1874/20620>

Een Oprecht, en Waerachtig Verhael van den seer schrickelijken, langduurigen en bloedigen Zee

tusschen de twee machtige Vlooten van den Koning van Engeland ter eener, en die van Hare E. Hoog. Moog. Heeren Staten der vrije vereenigde Nederl. ter ander zijde: Voorgevallen op den 11, 12, 13 en 14 Junii, 1666.

WB
974

Ondersdydag / zynde den 11 Junij 1666. lag de Vloet van Hart Ed. Groot. Moog. ontrent Nicuh poort / ter halver Zee / ten anker / en ontrent den Middag quam de Engelsche Vloet / uitien Westen en Ouse / met een moepe hoelste afsetten / ontrent de 60 Zeplen sterck / onder den Generael Monck. Den Heer L. Adm. Tromp lag met sijn Esquader in't Zuidwesten / den Adm. de Ruyter in't midden / en den L. Adm. Rozeluis Oortz in Noordoosten. Den Vpand sette haer ruste macht op't Esquader den Heer Tromp aen / en derhalven sijn Conwen af kappende / dede sijn best om dit ghesweld met geweld te wederstaen / en wierd soo getroffen / dooz het Kanoneren / dat de Masten met de harde wind ober boozd gingen. Dit Esquader dan wat affackende / quam den Adm. de Ruyter met eenige Schepen in gebecht / en den Vpand had het boozdeel van den wind van ons / tegens den avond was 'er al een gedeelte van des Vpands Vloet gesepareert / en op de blucht / waer van de Viceadm. van de Witte Blagge / dooz een Kap. van Amsterdam / is genomen / en aen den Scheut by Nacht van de selve Blagge wederden dize Vpanders besteed / dewelke weynig boozdeel deden / als dat het Nethersechip daer van in brand rachte / die wederom geblust wierd / soo dat hy't dooz een dencker is ontkomen / maer sijn meeste Volck / sprongh / uyt schrick van den brand / ober boozd en sijn verzonken / maer 't is gelooflyck dat hy naderhand is gesoncken / om dat hy noopt weder in des Vpands Vloet is vernomen en seer gefrenck was. Dien nacht wierd des Vpands Vloet / wederom geconjungeert / maer onse Vloet bleef noch in seer goede oorde / r samen / en lagen zuydwaerds van den Vpand.

Op Saterdag 's moorgens den 12 dito / sagen wy den Vpand moedig weert naer ons toekwenden / en wy / met goede couragie / liepen haer te grimoed / doen was het stil weder / de wind zuydelijck / en de Engelsche hadden den loef al wederom van ons / van den Adm. de Ruyter / met sijn Esquader / seer furieuselijck daer dooz zehende / woumen wy de loef wederom van haer / soo dat met onse meeste Macht boden den Vpand konden Zeplen / behalven den L. Adm. Tromp / die genoodsaecht was met sijn Esquader beneden den Vpand heen te loopen. Den boozm. Tromp was overgegaen op de Probantie van Brecht / en wierd in 't passeeren / nebens sijnen Viceadm. van den Vpand soo getraceert / dat het deerlijck om sien was / en een van sijn Schepen wierd dooz den Vpand in brand gesteken. Doch den Adm. de Ruyter siende den nood van dit Esquader / sette het op den Staart van des Vpands Vloet in / om den baljanten Tromp met de sijne te seconderen / Doch het grootste ghesedelte van onse Vloet separeerden haer om de Zuyd. Den Vpand dit siende / maachten openingh / en den Adm. van de Witte Blagge begon met sijn Esquader / en twee Vpanders / af te sacken / om onse Conjunctie te beletten / en de Vpanders van den Adm. de Ruyter haer deffegn te ver hinderen. Doch den Ruyter sulcks siende / keerde wederom na de Zuyd / om (indien 't mogelijk waer / onse bequaamste Schepen te ontmoeten / die om den boozd ghetwende waren / om sich met haer te conjungeren / soo dat des Vpands Adm. van de Witte Blagge geensins kans sag te naderen / als met Kanoneren / daer in wy in geen gebrake bleven met diergelijcke toel te antwoozden / tot wy by de rest van onse Schepen quamen. In 't loopen van onse Schepen sieden wy twee Engelsche den pagaf / waer van een dooz Ruth Maximiliaen in de grond wierd geschoten / en't ander wierd dooz den Adm. de Ruyter soo gehabend / dat si het selfs aen brand staken / en des Adm. de Ruyters groote Stenghe wierd afgheshooten. Wy van wederom by den anderen ghekomen zynde / boden onse Vpanden wederom 't hoest / en Kanoneerden tegens malanderen / met geheele Lagen / tot dize mael toe / dat den Hemel van Rookh schreen bezwalkt te sijn / tot tegens den avond / waer naer den Vpand ging sacken / en lieten 't booz de Woeg naer de West gaen : wy dan haer al foetsjeg volgende / quam de nacht aen / en dooz de stille kalme / wierden ons afgeschoofde Lichamen tot ruste genoodigt.

Op Sondag / den 13 dito / was 't seer mop weert / en een Oostelijcke wind / sagen den Vpand al foetsjeg Westzuyd-west van ons retireren / die wy met volle Zeplen herblagden tot ontrent ten 4 uren naer de middag / als den Vpand gheheel onbewacht uyt den Zuyden met een nieuw Esquader Oozlofschepen van 20 sterck / onder 't beleyd van Prins Robbert / wierd versterckt. Ondertusschen zeyde den Adm. van de Witte Blagge / George Afsue / met het Schip Prins Royal, met 94 Metale stucken / op den Galper / een Zoogte dwars vooz de Ruyter van Londen / die sich niet konnende redden / ghenoodsaecht was aen L. Adm. Tromp ober te geben / daer den Adm. nebens het Volck wierd afghaeld / en het Schip in brand gesteken. Hier mede passerden wederom den Vpanderdag / en den Nacht aenkomende / wierden onse strydbaar Velden wederom tot rusten genegen.

Op Maandag 's moorgens den 14 dito / Den Vpand sich wederom versterkt siende met dese 20 herfche Schepen / scheyte weder nieuwe moed / en boden ons 't Hoofd / Mijn Heer de Ruyter dede Seyn om alle Kapiteynen aen sijn boozd te komen / gaf haer moed en Couragie / en elck tot sijn plicht vermaenende / wierd een bierigh Gebed tot den Almachtigen uytgesproken / waer na pder een hem van sijnen uyttersten plicht boozt 't ghemene best verseeckerde. Onse Vloet dan wederom na den Vpand toekerende / hadden wy het sabent van den Wind / met resolutie om dweres daer dooz heen te slaen / alwaer ons de Engelsche met diergelijcke dapperheyt ontfingen. Maar desen stryd liep de helft van onse Schepen / onder de Adm. de Ruyter boden / en d' andere helft beneden den Vpand / en wy ontrent de helft van des Vpands Vloet gepasseert zynde / liepu dooz des selfs Vloet heen / waer op een onzufse onder haer Vloet geraekte. Dit gebecht was heftigh ten wederzijde / dat in 't eerst getwiffelde wierd wien den Landver van overwinninghe sou weghzagen. Opdelijck ten 6 uren begon den Vpand de moed verloozen te geben / en tegen alle aen 't bluchten : En wy / dooz soo drel ons doentlijck was / haer achter ra / en Ruth Maximiliaen quam onder de Vp van Prins Robbert / (mits sijn Schip wel het hardigste in 't Zeplen was) en klampren een Schip aen boozd / genaemd Harbertyn / met 56 Stucken / dat sich strax opgaf / en Prins Robbert met goede oogen aensag / sonder het selve te ontfetten : En behalven dit / wierden'er dien Avond noch 4 Schepen van den Vpand verbeerd : Ondertusschen sag den Vpand naer een goed heen komen / sonninge by / en sonninge booz de wind / doch het meeste gros zeyde Westwaert op / soo dat een pder sijn best dede om te bluchten / en elck sijn self / en niemant naer eens anders boozdeel of ongeluck ontfag / latende hare glorieuse Overwinnaers ons bye bereenigde Nederlanden / en schrick onser Vpanden. Den Almachtigen God / die ons in dese seer langduarige Stralhe / dooz sijnen stercken Arm heeft bygestaet / en die onse Admiralen / Officieren / Warden en Soldaten in sijnen H. De me ten rechte / tegens hare Vanden / heeft leeren stryden / (waer dooz alleen den Zee gen behaald is) zy daer ober geloof en gedachte in der eenighheyt Amen / ja Amen.

Onse Z. emacht is met 64 Zeplen in Zeeland gearriveert, en de rest in't Vlie, om Kruid en Scherp te laden, (want hadde den slag noch en Kogels geloopten zyn, hoewel den Heer de Ruyter wel 32000 Pond Kruid in sijn Schip gehad heeft; en de andere Viceadm. en Kapiteynen na advenant,) dat inhebbende, sal dan wederom datelijck Zee kiesen, om haren Vpand weder op te soecken. Daer zyn, door des Heeren genade, niet meer als 4 of 5 Schepen gemist die ghesoncken ofte verbrand zyn, te weten, Treflong, Pieter Salomons, Pieter Uytzenhout, van Amsterdam, en Simon Block van Zeeland. Uyt de Maes is niet een enig Schip gnbleven. Oock zijder niet meer als eenen Admirael en twee Kapiteynen onder onse geheele Vloet gesnevelt, als Kornelis Evertz, Adm van Zeeland, Vander Hulst en Halfkaeck. Voorts is, tot verwondering, seer weynig Volck van ons zijde gebleven, na dat den Strijd soo heftig en lang geduurd heeft. Daar waren ontrent 1000 Gevangenen op onse Vloet. Van d' Engelsche zyn 30 Schepen, soo verbrand, gesonken, als bij ons genomen: Doch hoe veel van haer by ons veroverd zyn, kan men noch niet recht weten. Daar en tegen is bij haer niet een enig Z. yl van ons veroverd: Soo dat alle onse Revengie, by de Overwinninge die de Engelsche voorleden Jaar, op deselve Dagen der Maand Junii 1665, op ons hadden, geen fins kan ver evenaert werden.